

ԿԱՐԳ ՄԵ ԲՈՒԱԿԱՆՆԵՐ՝ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՀԱՅՈՑ
ԱՌԱՋՆՈՐԴՈՒԹՅԱՆ ԿԵԱՆՔԻՆ ՄԻՋ

- 1834 - Այս տարին Ամերիկա կը գաղթէ առաջին շայր՝ որպէս ուսանող:
- 1870 - 1880, Կիլիկիայէն եւ գաւառներէն ուսանողներ Ամերիկա կուգան եւ ուսումնասիրած ըլլալով կը վերադառնան երկիրը:
- 1889 - Առաջին շայ Հոգեւորականը՝ Տ.Յովսէփ Մ.Վրդ. Սարգսեան, կուգայ Ամերիկա:
- 1895 - Այս թուականէն սկսեալ նոր Հասանք մը կը սկսի զանազան Ամերիկա-Համրեան Հարգերու Հասեանքով, *Հարգերու Հասեանք* նաեւ վեց Հոգեւորականները:
- 1889 - Առաջին շայ պատարագը կը մատուցուի Ուազքերի մէջ:
- 1891 - Առաջին շայ Եկեղեցին կ'ստուի ՝ Ուազքերի մէջ:
- 1894 - Տ.Մաղաքիա Մ.Վրդ. Տիրանեան կուգայ Ամերիկա իբրեւ Ուազքերի Հովիւ:
- 1898 - Սայն տարւոյ Հոկտեմբերի 18-ին շայրապետական Կոնգրէսի ընթերցումով Առաջնորդարանը կը հաստատուի Ուազքերի Ս.Փրկիչ Եկեղեցւոյ մէջ. առաջին Առաջնորդը՝ *Հովսէփ Մ.Վրդ.* Տ.Յովսէփ Եղս. Սարգսեան:
- 1901 - Յունիս 17, 18-ին առաջին Հոգեւորականաց Համագումարը տեղի կ'ունենայ:
- 1902 - Յունիս 12-ին կը գումարուի առաջին երեսփոխանական ժողովը Ուազքերի մէջ եւ կը սկսի թիւեր կանոնադրութիւնը:
- 1904 - Մայիս 23-ին երկրորդ Հոգեւորականաց Համագումարը տեղի կ'ունենայ:
- 1906 - Երկրորդ երեսփոխանական ժողովը տեղի կ'ունենայ:
- 1907 - Մայիս 30-ին երրորդ երեսփոխանական ժողովը Առաջնորդութեանը Տ.Նզնիկ Արքեպսկ. Ապահուին:
- 1913 - Տ.Գէորգ Արքեպս. Դիթրիհեան Ամերիկա կը ժամանէ որպէս շայրապետական Լիազօր Գառուիբոյի եւ Ջրգ երեսփոխանական ժողովը Առաջնորդ կ'ընտրէ Տ.Արտն Մ.Վրդ. Վեհուին: Առաջնորդական թիւը այս շրջանին կ'ընդգրկէ ամբողջ Միացեալ Նահանգաց եւ Հարաւայիչ Ամերիկայի Հայութիւնը:
- 1920 - Տ.Իսրէն Եղսկ. Մուրապէտեան կը ժամանէ իբրեւ շայրապետական Լիազօր: Իր գումարելու ատեն երեսփոխանական ժողովը Առաջնորդ կ'ընտրէ Տ.Տիրայր Եղս. Տ.Յովհաննիսեանը:
- 1923 - Առաջնորդարանը Ուազքերէն կը փոխադրուի Գազան:
- 1927 - Առաջնորդարանը կը փոխադրուի Նիւ Եորք:
- 1928 - Գալիֆօրնիոյ շրջանը՝ շայրապետական Կոնգրէսով հաստատուած շայրութենէն *Հովսէփ Մ.Վրդ.* կ'ունենայ ուրոյն վարչութիւն եւ Առաջնորդ Այս տարին Միացեալ Նահանգաց մէջ Հայկական Եկեղեցիներու թիւը Հասան կ'ըլլայ 19-իս նոյն տարին երեսփոխանական ժողովը կ'ընտրուի Յաննիսիոյ մէջ կողմէ պատրաստուած Ամերիկայի շայ Եկեղեցւոյ կանոնադրութիւնը. Ամերիկայի Հայոց Ազգ. Սահմանադրութիւն՝ անուամբ:
- 1929 - Ամենայն Հայոց Հայրապետ՝ Գէորգ Ե. կը հրամայէ նախորդ տարուած երեսփոխանական ժողովի ընդունած կանոնադրութեան գործադրութիւնը՝ "Աստմանակեայ" կերպով:

1902 Տ.Մաղաքիա

Հովսէփ Մ.Վրդ.

- 1931 - Երեսփոխանական ժողովը Առաջնորդ կ'ընտրէ Տ.Ղեւոնդ Եպս. Դուրեանց
- 1932 - Ամերիկայի Հայոց թեմը կը մասնակցի Կաթողիկոսական ընտրութեան՝ երկու պատգամաւորներով
և ընտրուի Մ. Սիմոն Տիկալարյան
- 1933 - Երեսփոխանական ժողովը կը պատահաւորօրէն ընտրէ Տ.Ղեւոնդ Արքեպս. Ի պատուութիւնը
Կ. Տեղի կ'ուսննայ Առաջնորդ Տ. Ղեւոնդ Արքեպս. Ի պատուութիւնը
- 1936 - Ամերիկա կը ժամանէ Հայցապետական Եւրոպայի Տ.Գաբրիէն Արքեպս. Յովսէփեանց
- 1938 - Հարուստին Ամերիկայի շրջանը կը կազմէ ուրախ Առաջնորդական Վիճակ՝ գաղութացի Ամերիկայի Հայոց Առաջնորդութիւնէն
Ամերիկայի Հայոց Առաջնորդական թեմի Հաստատման Ժամանակէն կը տանուի Տ.Մամբրէ Եպս. Գալեանեանի տեղապահութեամբ
և յիշատակուի Տ.Մամբրէ Եպս. Գալեանեանի տեղապահութեամբ
Նոյն տարին երեսփոխանական ժողովը Առաջնորդ կ'ընտրէ Տ.Գաբրիէն Արքեպս. Յովսէփեանցը
- 1939 - Ամենայն Հայոց Հայրապետութեան Հոգեւոր Խորհուրդը կը հաստատէ Տ. Գաբրիէն Արքեպիսկոպոսի ընտրութիւնը որպէս Առաջնորդ Ամերիկահայոց
Նոյն տարին կը հաստատուի Ամերիկահայոց Առաջնորդարանի պաշտօնաթիւնը՝ Հայաստանեայց Եկեղեցի"ն
- 1940 - Առաջնորդ Տ.Գաբրիէն Արքեպիսկոպոս կը հաստատէ Առաջնորդարանի Օժանդակ Միութիւնը
- 1943 - Առաջնորդ Տ.Գաբրիէն Արքեպիսկոպոս կ'ընտրուի Կաթողիկոս Սեփի Տանն Կիլիկիայ
- Նոյն տարի Առաջնորդ կ'ընտրուի Տ.Տիրան Վրդ. Ներսայեան
- 1944 - Լեւոնտէն կը ժամանէ Ամերիկահայոց նորընտիր Առաջնորդ Տիրան Վրդ. Ներսայեանէն կը ստանայ Սուրբազանութեան աստիճան Տ.Գաբրիէն Արքեպիսկոպոսէն
- 1945 - Երեսփոխանական ժողովը կը բարեփոխէ եւ կը վերակազմէ Ամերիկայի Հայոց Եկեղեցական Կանոնադրութիւնը
Առաջնորդ Տ.Տիրան Մ.Վարդապետ եւ երեք այլ պատգամաւորներ՝ կը մասնակցին Ս.Եղիշեանի ազգային համագումարին
Նորընտիր Կաթողիկոս՝ Տ.Տ.Գեորգ Զ.Եպիսկոպոս կ'օժնէ Ամերիկայի Հայոց Առաջնորդը
Հարութիւնը ցարրիէն Յարութեան
- 1946 - Վեհափառ Հայրապետին կողմէ կը հաստատուի Ամերիկայի Հայոց Եկեղեցական Կանոնադրութիւնը
Նոյն տարի կը կազմակերպուի Սուրբ Եկեղեցւոյ եւ Ազգային Տան շինութեան Կեդրոնական Յանձնաժողովը
- 1946 - 1947. Ալէքս եւ Մարի Մանուէլեան Յանրի Ժախքով Առաջնորդարանը Ամերիկա կը բերէ վեց ընծայացու երիտասարդներ իրրեւ ուսանող աստուածաբանական հեմարաններու մէջ:
- 1947 - Կը հաստատուի Ամերիկայի Հայոց Եկեղեցւոյ Երիտասարդաց Կազմակերպութիւնը
Նոյն տարին յառաջ կը տարուին բանակցութիւններ՝ Ամերիկայի Առաջնորդական թեմի միասնականութիւնը վերահաստատելու մտքով

Գործեր Տարածության թիվ
Ը Ք Բարձրագույն 20-թ

1948 - Առաջնորդ Տ.Տիրան Եպիսկոպոս իր կատարած ձեռնարկներով և
երկու տարուան ընթացքին արտասահմանէն բերել տուած Հոգեւորական-
ներով, Ամենօրեայ 11 ժամե դաս կը նշանակէ նոր հոգեւոր-
ներ կազմուած ժուլիտը/համայնքներու թիւը կը բարձրանն 37-իս
բնակ

1949 - Կը Հաստատուի Ամերիկահայ Հոգեւորականաց Օգնութեան Հիմնադրամը
Կը նախն տարին կը գնուի Առաջնորդարանի սեփական հողն ու շէնքը և
և Առաջնորդարանը կը փոխադրուի տեղս
Կը Գործեն Հոգեւորականներու թիւը կը հասնի 22-իս
/ուսմ Տարածության

Կը կը տօնուի Ամերիկահայաց Առաջնորդութեան Հաստատման 50-րդ
տարեդարձը